

Uvodnik

Evo, pred nama je i treći broj časopisa Socijalne teme. S jedne strane je to potvrda ispravnosti ideja njegovih začetnika i opstojnosti dobra u svim vremenima i okolnostima, a s druge potrebe za tim komunikacijskim prostorom koji se od područja BiH proširio na čitavu regiju pa i dalje preko Njemačke i „Velike bare“ sve do Kanade.

Kroz tri godine svoga života časopis je doživio i određene promjene zbog različitih okolnosti, scila i haribdi s kojima se trebalo nositi kako bi ga se održalo bez stvarnog vlastitog prostora u kojemu bi se stvarao, prikupljali članci, recenzije, obavljale lekture, korekture, prijelomi, priprema tiskanog i njegova elektroničkog izdanja. Dinamika stvaranja svakog pojedinog broja u fokus događanja uvodila je jedne ljude a druge odvodila silom prirodnih mijena, ali i stoga što nije lako opstajati u dvostruko obojenom ozračju u kojemu ga oni od kojih se očekuje da budu njegovi nositelji ignoriraju, a drugi, njegovi korisnici, bezrezervno podržavaju.

Izostala je potpora u svim ključnim aspektima neophodnima za opstanak jednog takvog časopisa tako da je pokretač ostao sâm, bez podrške, osim one moralne svojih korisnika, i morao potražiti potporu izvan osnovnog, prirodnog kruga. Udruženju „Pro scientia“ priskočila je u pomoć Udruga „Poticaj“ (Stroke) i svojim djelovanjem omogućila prikupljanje bar minimalnih materijalnih sredstava za nezaobilazne troškove izdavanja časopisa, kao što su tiskarski. Time je i ova Udruga zaslužila mjesto suizdavača časopisa za čiji opstanak su se založili i neki njeni članovi tako da od ovog broja u impresumu stoji i njeno ime. No time je i zadovoljen uvjet uvrštavanja časopisa u HRČAK što će svakako uvelike utjecati na njegovu recepciju.

Organizacija složenih poslova oko časopisa u tehničkom smislu zahtijevala je određene napore pa i rizike za čije je prevladavanje snaga osiguravana jedino intrinzičnom motivacijom, sviješću da se radi nešto zaista korisno i važno i dobro te su tijekom vremena jedni posustali a drugi se dokazivali svojom nepokolebljivošću i upornošću, tako da je došlo i do promjena u sastavu našeg malog tima. Marija Žilić, predsjednica Udruženja je malo po malo dragovoljno na sebe preuzimala sve veći dio tajničkih poslova oko časopisa i njegove distribucije u Mostaru pa je, logično, i službeno postala tajnicom ovoga glasila. Vjerujemo da će joj se priključiti i novi hrabri, sposobni i vrijedni pregaoci kako bi s njom podijelili teret održavanja i provedbe tako složenog projekta jer časopis raste, broj kvalitetnih članaka je sve veći i neće proći puno vremena kada će godišnje izlaziti iz tiska dva volumena, a time će umnogome porasti opseg poslova i mogućnost afirmacije većeg broja suradnika.

U ovom broju ponuđen je niz zanimljivih radova među kojima svakako treba izdvojiti članak posvećen mobingu prisutnom u svim radnim sredinama, od onih u području jednostavnih manualnih poslova do visoke politike i akademske zajednice, što je otkriveno u opisanom projektu. Zatim je tu rad o specifičnim rizičnim, tradicionalistički usustavljenim oblicima rada i odnosa s djecom u institucijama, kao i drugi ovom problemu posvećeni radovi.

Posebno mjesto zauzima članak prof. dr. sc. Muhameda Dervišbegovića, oca i legende znanosti, studija i prakse socijalnog rada u BiH. Same okolnosti stvaranja tog članka su zaista i neobične i znakovite! Tijekom mog zadnjeg razgovora s njim, jednog od poduljih, ali uvijek zanimljivih, prošloga ljeta, rekao mi je kako bi želio u Socijalnim temama dati prikaz razvoja studiranja i prakse socijalnog rada u BiH. S radošću sam prihvatio njegovu ideju i s nestrpljenjem čekao da mi javi kada završi ovaj rad. Vrijeme je prolazilo, a onda me 3. 10. 2016. godine pogodila iznenadna vijest o njegovoj smrti! Bez obzira na godine, bolesti i breme koje su teška vremena nataložila na njegova pleća tijekom tih 88 godina života, a nosio ga je tako spremno i strpljivo kao nešto samo po sebi razumljivo, vijest je zvučala nestvarnom, nemogućom i neprihvatljivom! Takav osjećaj se javi samo kada nas napusti netko silno drag, blizak, naš!

A on je to bio, ne samo za svoju obitelj nego za svakoga tko ga je poznavao! Njegova pojava kao živa sjena i sada je, bez ikakvog pretjerivanja, pred očima svih koji su ga znali i ikada s njim došli u kontakt. Ostao je u našoj svijesti uvijek jednako miran, odmjeren donoseći svugdje sa sobom ozračje radosti, topline i prijateljstva, ali i svježih ideja i putova njihovog oživotvorenja. I to „uvijek džadom“ nikada naokolo, krišom, ruku pruženih da podrže, pomognu, prevladaju sve otpore i pomire najdublje razlike! I sada da ga više nema!? No kako su to činjenice prirodom poretka stvari na Zemlji uvjetovane, nisu se mogle ni osporiti bez obzira na želju. U svemu ovome posebno teško mi je palo to što, eto, nije ispunjena njegova zadnja želja, bar ona za koju sam ja znao! Objavljivanje njegova članka koje je dogovoreno.

Bio bi to njegov zadnji doprinos znanosti, studiranju i praksi socijalnog rada, kroz povijesni presjek razvoja studija, prakse i znanosti socijalnog rada na ovim prostorima – poklon svim studijima socijalnog rada u BiH! No u komunikaciji s kolegicama iz Sarajeva, posebno Sanelom Šadić članak je ipak nađen i ubrzo, zahvaljujući upravo njoj, stigao mi je kako bi mogla biti ispunjena ova posljednja želja profesora Dervišbegovića! I evo tog članka u ovom broju, tu gdje mu je i bilo po njegovu autoru određeno mjesto, da nam svima, a posebno mladima prikaže kako je krenulo i razvijalo se obrazovanje socijalnih radnika negdje do iza završetka posljednjeg rata na ovim prostorima, prije buma studija

koji su se tako neočekivano umnožili nakon njega. Ovaj je članak i svojevrsan memento, poruka svima u socijalnom radu u BiH kako se valja okupiti i dalje razvijati ovu složenu a nikad bitniju znanost i praksu za ovo vrijeme, premostiti sve jazove, prevladati sve barijere i ići dalje – zajedno! Korak po korak, najprije kroz ovaj prostor komunikacije koji nude Socijalne teme, a onda i dalje i bliže! On je to mogao! Možemo li mi ostali biti dostojni veličine znanosti kojom se bavimo i njegove, Dešine veličine?!